

Rusmiddelsituasjonen i Bergen under covid- 19

- funn mars 2020 til mai 2021

KOMPETANSESENTER RUS REGION VEST BERGEN (KoRUS)
AVDELING FOR RUSMEDISIN, HELSE-BERGEN
ELSE KRISTIN UTNE BERG, THOMAS HAUG OG BIRTHE
MØGSTER.

FØRE VAR

RUSTRENDER
I BERGEN
01/21

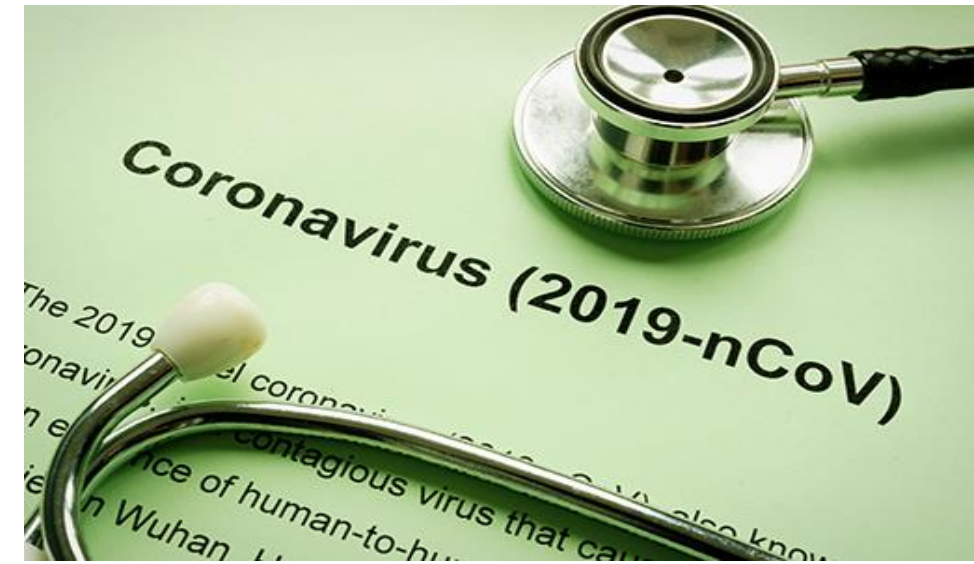
HOVEDFUNN

Økning i bruk av og tilgjengelighet på kokain
Stabil tendens når det gjelder cannabis
Nedgang i bruk av heroin
Alkoholbildet påvirket av Covid-19-situasjonen

SPECIALFOKUS

Rusmiddelsituasjonen i Bergen under covid-19-
pandemien:
Tilgjengelighet på rusmidler er nesten som forut
for pandemien

Bakgrunn

Norge stenger ned mars 2020

- Det ble uttrykt bekymring for hvordan dette kan påvirke spesielt sårbare grupper

Hva gjør vi?

- Valgte å lage et covid-19 spesiale, i Førre Var 1/20 – sier noe om de første måneder med pandemi – mars til mai 2020.
- Vår 2021 – ny covid-19 spesiale.

Data og metode

Data innhentet mars til mai 2021:

- 5 tilleggsspørsmål til Trendpanelet (29) til Føre Var om endringer i bruk av og tilgjengelighet på rusmidler, skade/risiko og tilgang på tjenester som følge av covid-19.
- Fem fokusgruppeintervjuer med til sammen 20 deltakere
- 11 intervju – av disse 9 med rusmiddelbrukere.

Metode: Skriftlige referater fra alle, delt inn i tema og kategorisert – funn ble trukket ut

Bruk av og tilgjengelighet på rusmidler under covid-19-restriksjonene

Hovedfunn: Tilgjengelighet på rusmidler er nesten som forut for pandemien

- Renhet og styrke varierer
- Kombinasjonsbruk og erstatningsbruk
- Pris på rusmiddel litt dyrere enn før pandemistart
- Andre arenaer er i større grad tatt i bruk for rusmiddelbruk og omsetning

Bruk av og tilgjengelighet på rusmidler under covid-19-restriksjonene

- Sterk økning i bruk av alkohol
- Mindre bruk av GHB/GBL siste 2 måneder
- Stabilisert tilgang på cannabis
- Svak økning i bruk av amfetamin
- Økt tilgang og bruk av benzodiazepiner, med unntak av en «tørke» siste måneden.
- Heroinbruk har gått ned siden pandemistart

Tilgang på tjenester, behandling og utstyr

Funn:

- Stengte tjenester og redusert tjenestetilbud, åpnes nå gradvis opp
- Mer fleksible tjenester, mer fleksible løsninger
- Mer oppsøkende og gatenært arbeid og bruk av digitale plattformer
- Stabil og økt tilgang på brukerutstyr
- Nye rutiner med foreskriving av Legemiddelassistert rehabilitering (LAR)-medikament fungerer godt

Smitte, testing og vaksine

Funn:

- Lite smitte påvist i rusmiljøet
- Testing inklusiv hurtigtesting er tilgjengelig
- Vaksinerings av gruppen igangsettes

Skade og helseplager forbundet med covid-19 restriksjoner

Funn:

- Økt opplevelse av ensomhet og psykiske plager som depresjon og angst
- Pårørendesituasjonen endret
- Nedgang i overdoser?

10.06.2021

[Forside](#) > [Nettpublikasjoner](#) > [Narkotika i Norge](#) > Narkotikautløste dødsfall 2020

NARKOTIKA I NORGE

Narkotikautløste dødsfall 2020

Publisert 09.06.2021 Oppdatert 10.06.2021

Det totale antallet narkotikautløste dødsfall (også kalt overdoser) var 324 i 2020. Dette er det høyeste siden 2001.

[Del/tips](#) [Skriv ut](#) [Få varsel om endringer](#)

Viken har også det høyeste antallet siden 2001. I 2020 var det 87 narkotikautløste dødsfall i Viken, 22 flere enn i 2019.

Oslo er tilbake til det gjennomsnittlige antallet narkotikautløste dødsfall de siste ti årene med 51 dødsfall, etter et rekordlavt antall i 2019 (n=36). Vestland har 39 dødsfall, og dette er 18 flere enn i 2019.

Det er en spesielt høy økning i dødsfall som følge av heroin og andre opioider (morfin, kodein, oksykodon o.l.).

Fordelt på kjønn er tallene som følger:

- 2020: 324 dødsfall, 31 prosent kvinner

INNHOOLD PÅ

Sesongvariasjo

Økt gjennoms

Økning i Viken

Økning i Oslo

Økning i Vestla

Øvrige fylker

Hva kan vi lære og ta med videre?

- Kunnskap om smitte og smittevern
- God tilgang på rent brukerutstyr.
- Beholde fleksibilitet og oppsøkende virksomhet i tjenester.
- Digitale tjenester og oppsøkende – avklar med brukerne
- Utadrettet arbeid der det er hensiktsmessig
- Ønske om nye permanente ordninger for utdeling av LAR-medisin
- Evaluere erfaringene fra tjenester sammen med brukere
- Foreta risiko og konsekvensanalyser

Den nye «normalen» - hvordan ser den ut?

- Kunnskap om smittevern og hygiene.
- Vilje og evne til rask endring og tilrettelegging av tjenester
- Fortsatt bruk av digitale verktøy.
- Tilgang på rusmidler – pris, overdoser
- Bruk av rusmidler blant de unge: hva vil skje?

REFERANSER

Baillargeon, J., Polychronopoulou, E., Kuo, Y.-F. and Raji, M. A. (2020). The impact of substance use disorder on COVID-19 outcomes', *Psychiatric Services*, doi: 10.1176/appi.ps.202000534

Berg, E. K.U., Strandman, U., Haug, T. og Møgster, B. (2020). *Føre Var* – 01/20. Hentet fra <https://d5ysj28nx9nmp.cloudfront.net/1592377188/foere-var-rapport-1-2020.pdf>

Bramness, J. G., Bye, E. K., Moan, I. S., & Rossow, I. (2021). Alcohol use during the COVID-19 pandemic: self-reported changes and motives for change. *European Addiction Research*, 1-6.

Croxford, S., Emanuel, E., Ibitoye, A., Njoroge, J., Edmundson, C., Bardsley, M., Heinsbroek, E., Hope, V. and Phipps, E. (2021). Preliminary indications of the burden of COVID-19 among people who inject drugs in England and Northern Ireland and the impact on access to health and harm reduction services, *Public Health* 192, pp. 8-11.

EMCDDA (2020). EMCDDA trendspotter briefing: impact of COVID-19 on patterns of drug use and drug-related harms in Europe, EMCDDA, Lisbon.

EMCDDA (2021). European Drug Report 2021: Trends and developments, EMCDDA Lisbon.

Folkehelseinstituttet, (FHI). (2020a). *Narkotikautløste dødsfall 2019*. [Narkotikautløste dødsfall 2019 - FHI](#)

Folkehelseinstituttet (FHI). (2020b). *Foreløpige tall for dødsårsaker i perioden mars-mai 2020*. [Foreløpige tall for dødsårsaker i perioden mars-mai 2020 - FHI](#)

Møgster, B., og Klemetsen, M. (2020). I samarbeidets ånd. *Kommunetorget.no*. Hentet fra <http://www.kommunetorget.no/Aktuelt/Bergen-I-samarbeidets-and/>

Schrooyen, L., Delforge, M., Lebout, F., Vanbaelen, T., Lecompte, A. and Dauby, N. (2021). Homeless people hospitalized with COVID-19 in Brussels, *Clinical Microbiology and Infection* 27(1), pp. 151-152.

Semenzato, L. (2021). Maladies chroniques, états de santé et risque d'hospitalisation et de décès hospitalier pour COVID-19 lors de la première vague de l'épidémie en France: Étude de cohorte de 66 millions de personnes, <https://splf.fr/wp-content/uploads/2021/02/Epiphare-Maladies-chroniques-Etat-desante-et-risque-hospitalisation-et-de-deces-hospitalier-pourCOVID-19-66-millions-de-personnes-en-France-Mis-en-lignele-09-02-21.pdf>

Simard, M. (2020). Impact des comorbidités sur les risques de décès et d'hospitalisation chez les cas confirmés de la COVID-19 durant les premiers mois de la pandémie au Québec, Institut national de santé publique du Québec, Québec (<https://www.inspq.qc.ca/sites/default/files/publications/3082-impactcomorbidites-risque-deces-covid19.pdf>).

Wang, Q. Q., Kaelber, D. C., Xu, R. and Volkow, N. D. (2020), 'COVID-19 risk and outcomes in patients with substance use disorders: analyses from electronic health records in the United States', *Molecular Psychiatry* 26, pp. 30-39.